

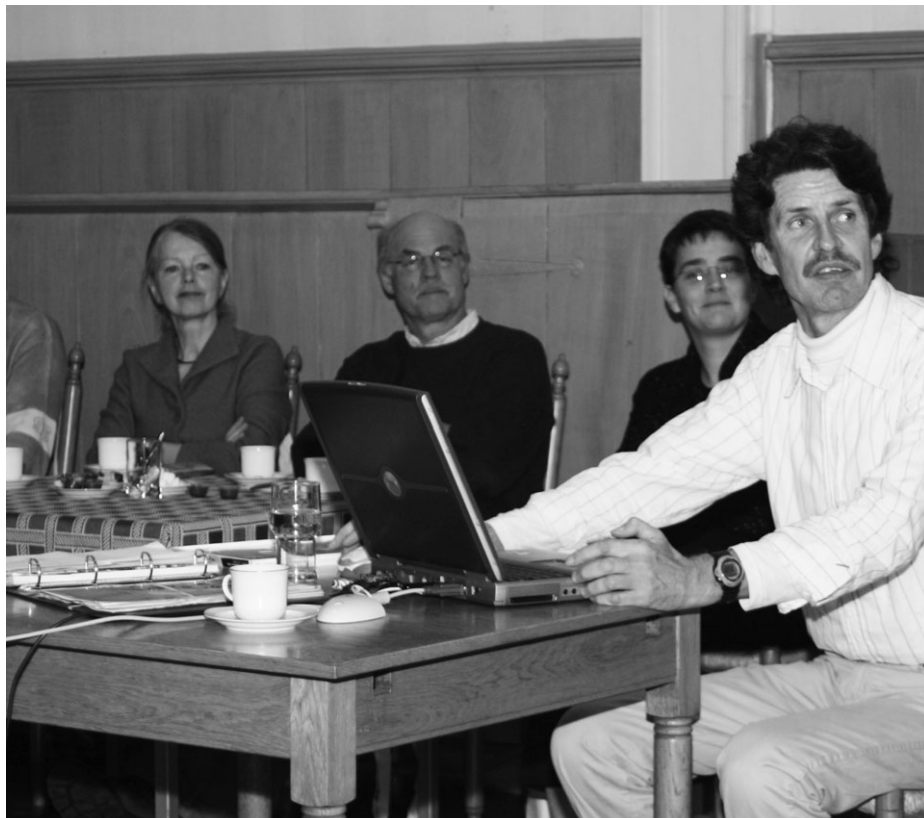
STOLPEN IN DE KLAS

Maandagavond 21 januari startte in het Zwar-te Kerkje te Zuidscherm de cursus 'De stolp stap voor stap' voor een kleine 30 stolpen-vrienden. Docent Kees van der Wiel begon de cursus met een deskundige bijdrage over de agrarische geschiedenis van stolpboerderij en boerenbedrijf. Tussen de deftige ronde vierkantstijlen en onder het sierlijk gesneden orgel van de stolperkerk luisterde de klas met ingehouden aandacht en interesse. Het ontstaan van de stolp als agrarisch bedrijfsge-bouw werd verklaard aan de hand van de ontwikkeling in de landbouw van toen (700 jaar geleden) tot heden. Bijzonder aardig op deze eerste lesavond was de nieuwsgierige aanwezigheid van journalist en reporter van zowel het regionaal dagblad als de regionale radio. Leerlingen kregen niet alleen stolpen-les, maar werden die avond bovendien be-vraagd over hun motivering naar (nog) meer stolpenkennis. 'Veel animo voor stolpcursus' kopte de Alkmaarsche Courant.

Emile Grotenbreg bracht op 25 februari de stolpboerderij als bouwwerk ter sprake. Op het elektronische schoolbord werd de hout-constructie van de stolp, het vierkant, ontleed en van de juiste bouwtechnische benamingen voorzien. Vierkantstijl, dekbalk, ringbalk, jaag-balk, schoor of zwing, spar of juffer, hoekke-per en overstek. Het zijn er zomaar een paar uit een veelheid van termen. Het inzicht in het krachtenveld van de zo eenvoudig ogende constructie was voor velen een eye-opener. Op 25 maart nam architect Bert van Langen de stolpenklas mee in de wereld van de herin-delung, de indeling die ontstaat bij het tweede gebruik van de stolp na diens agrarisch einde. Deze weerbarstige materie met een veelvoud aan wensen en oplossingen ging Van Langen deskundig 'te lijf' door onder andere een inde-ling in de categorieën enkelvoudige en meer-voudige bewoning. Een heerlijke stolpenavond met veel aanleiding tot discus-sie. De laatste cursusavond wordt gehouden op 21 april met een lesavond over erfindeling (Esther de Winter) en kleurgebruik (Hans van Kampen). De cursus besluit met een excursie op zaterdag 3 mei.

Boerenhekken

Bij Uitgeverij Noord-Holland is recent een boek over boerenhekken verschenen van de

Emile Grotenbreg gaf inzicht in de identiteit van de stolp op de cursusavond van 25 februari

hand en lens van de befaamde Enkhuizer foto-graaf en zelfverklaard hekkoloog Cor van Sliedregt. Eindelijk verschijnt er een fraai vormgegeven en smaakvol boek juist op het moment dat het boerenhek uit het landschap verdwijnt. Het boek is een aanrader voor ie-dereen die het Noord-Hollandse landschap een warm hart toedraagt en houdt van het stoere houten boerenhek in al zijn verschij-ningsvormen. Het sobere boek is voor de lief-hebber bijna een familiealbum, waarin verwanten zijn geportretteerd die men maar al te goed kent of nagenoeg was vergeten. 'Waar bleef deze of gene?' vraagt men zich soms onwillekeurig af.

De directeur van Landschap Noord-Holland, Jan Kuiper, presenteerde het boek en opende een gelijknamige tentoonstelling. Hij memo-reerde terecht het belang van het houten boe-renhek in de weidsheid van het Noord-Hollandse platteland. Hij pleitte voor een krachtig behoud. Naast vele zwart-wit fo-to's uit het genoemde boek toont galerie Zinc

tevens schilderijen met veel hekken. Boven-dien start binnenkort een grote spaaractie met ansichtkaarten voor echte boerenhekken. Zie ook pagina 10. ▲

INHOUD

- ▲ Kiek 7 en Kiek 8
- ▲ Stolp te koop
- ▲ Plankenwanden
- ▲ Eerste hulp voor uw stolp
- ▲ Hekkenkijker
- ▲ Boer & Jongens
- ▲ Stolpenkoning van het koegras
- ▲ Vierkant
- ▲ Stolpen in het nieuws

Wijdewormer

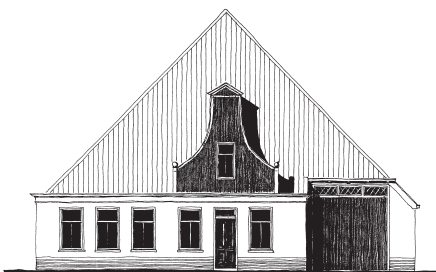
Noord-Hollandse stolp (bj. 1998) met ca. 4 ha. polderland. Op een bijzondere plek in de waterrijke polder Wormer, Jisp en Neck ligt deze woonboerderij met inpandige garage, paardenstallen, een gedraineerde buitenbak en bijna 4 ha. weiland. De boerderij is in 1998 onder begeleiding van architect Sander Douma nieuw opgetrokken, met behoud van het karakteristieke vierkant. Er is een gerieflijk woonhuis gecreëerd met vertrekken van een perfect formaat.

Bouwjaar: 1998 - Bouwjaar schuurruimte: 2003
Perceelopp.: 41.560 m² - Inhoud: ca. 1.300 m³ - Woonopp.: 415 m²
Aantal slaapkamers: 2, meerdere slaapkamers zijn mogelijk

Vraagprijs € 1.249.000,- k.k.

Tel. 0299 - 68 37 68
Middenweg 152 - Middenbeemster
www.trompgarantiemakelaars.nl

vierkant achter uw stolp

architectenburo ir henri leloup bv

warder 132 1473 ph warder
tel. 0299 - 401 380
www.leloup.nl

ARNOLD's BOUWMATERIALEN

in- en verkoop oude bouwmaterialen

met name:
oude handvorm metselstenen
(Waal-, Vecht- en Rijnformaat),
plavuizen, tegels,
oude straatklinkers, etc.

Corr.adres: Grote Sloot 359, 1751 LD Schagerbrug
Tel/fax: 0224 - 21 72 11 Mobiel: 06 - 53 85 88 66
Opslag: Nijverheidsweg 14 Schagerbrug
www.arnoldsbouwmaterialen.nl

Het grootste assortiment paneeldeuren naar oud model

PontMeyer

Hoorn Afbouwcentrum

Industrieterrein HN80, Protonweg 17, 1627 LD Hoorn
tel.: 0229 - 212 725 / afbouw.hoorn@pontmeyer.nl

svedex
niet zomaar een deur

KIEK 7

De Kiek 7 Wie-weet-waar-stolp.

De vorige Kiek (van de brand) was voor mevrouw M. de Groot uit Heiloo aanleiding voor de volgende reactie: 'Vanmorgen het Stolpen-Nieuws ontvangen en tot mijn grote verrassing herkende ik meteen de boerderij op de hoek van de Zuidkerelaan en de Zuideinderweg in Limmen. Hoewel wij in Heiloo wonen en omdat mijn man in die tijd nog bij de brandweer van Heiloo was, volgden wij thuis natuurlijk met veel interesse alle branden waar het korps ging blussen. In Heiloo, maar soms ook daarbuiten. Dit was ook zo'n zogenaamde 'uitwedstrijd' en wel een heel bijzondere. Op Oudejaarsavond 1980, eigenlijk Nieuwjaarsmorgen 1981 ging omstreeks 0.30 uur de 'pieper', voor assistentie van de brandweer Limmen. Nou, u begrijpt, iedereen thuis in rep en roer en mijn man op pad. Toen hij thuiskwam hebben we natuurlijk het hele verhaal gehoord; er scheen een vuurpijl op het rieten dak terecht te zijn gekomen en het dak en de hele bovenverdieping brandde uit, ondanks de inzet van de brandweerkorpsen van Limmen, Heiloo, Castricum en de ladderwagen van Alkmaar. Beneden in de boerderij was enorme roet- en waterschade. Dat ik dit nog zo gedetailleerd weet komt omdat wij altijd alle knipsels van, zoals wij het noemden: 'Pa's branden', uitknipten en opplakten.'

KIEK 8

Heerhugowaard, Boerenplaats. Dat staat onder de foto van de deze kiek. De stolp op de foto uit het Regionaal Archief Alkmaar is een flink uit de muren gewassen exemplaar. Zo veel informatie geeft de noklengte van het piramidale dak prijs. Voor en achter staat een -zo te zien- gelijke schoorsteen. De stolp is

rietgedekt en heeft aan de voorzijde een fraaie dakspiegel met kruispannen. Het riet loopt niet door tot op of over de goten. Zoals het bij de meeste stolpen hoort, liggen er boven de goten nog een paar rijen dakpannen. Behalve een ruimtelijk effect ook een uiterst efficiënt systeem voor de afvoer van het hemelwater. De voorgevel is prachtig symmetrisch ingedeeld met twee kloeke T-ramen aan weerszijden van de middendeur en voorzien van een eenvoudige kroonlijst. Voor de ramen zonnerakken en boven ramen en deur eenvoudig siermetselwerk. De voor- en zijgevels tonen een wit (?) geschilderde onderrand. Opmerkelijk is nog het kelderraam dat nog net zichtbaar is achter het hek. De rechterzijgevel bezit een 'darsweeg', het deel van de gevel met rabatdelen waarvan de holle delen zijn witgeschilderd. Let ook op het verschil in de detaillering van de muurankers: voor een (eenvoudig) floraal motief, opzij rechte, functionele exemplaren. De stolp staat op een ruim erf en mooi in de bomen. Veel aandacht is er voor het voorerf. Aan weerszijden een fraai houten hek met een boven- en onderplank. Eerst recht, daarna schuin richting voorsloot. Door de toegepaste witte kleur springt de detaillering extra in het oog. Een rond wandelpad van wit grind of witte schel-

pen ligt als een tuinrotonde te pronk, met als enige afslag die naar de voordeur. Waarschijnlijk alleen in gebruik op een mooie zomerzondag. Op het toegangspad een flink rijtuig en op de dam zien we een fraai uitgevoerd ijzeren hekpoort dat overigens wijd open staat. Boven de sloot heeft het een sierlijke krul, in de vorm van een muzieksleutel. Midden op de dam staat tussen het hek een klein meisje met haar 'poppensnor'; de handjes omklemmen het duwboompje. Ze kijkt pardoos recht in de lens; net als haar lievelingspop die rechttop in het speelgoedwagentje staat.

Tenslotte nog dit -maar of het veel helpen zal? Onder de foto staan namelijk nog de volgende gegevens: zon op 4.6, ond. 8.6; maan op sm.9.17, ond. av. 10.30. Dus, wie weet waar op die dag deze stolp in De Waard staat of stond? En wie weet er meer over te vertellen? Reacties graag naar het secretariaat.

(Van deelname uitgesloten is Henk Komen, samensteller van het boek 'Stolpboerderijen in Heerhugowaard'. Overigens is dit boek een aanrader, en zeker omdat na het lezen van de interessante inhoud een passende reactie is te leveren!).

De Kiek 8 Heerhugowaard, van zonsop tot zonsondergang. Maar waar en nu?

ZONDER STOLPEN ZOU NOORD-HOLLAND NOORD-HOLLAND NIET MEER ZIJN

Mooi wonen in 2008? Laat Maarten er maar voor tekenen!

SCHREPEL 12 DE GOORN - TEL.: 0229 - 540996

WWW.MAARTEN-KONING.NL

De Weel, Zwaagdijk

SCHILDEBSBEDRIJF VAN BENSCHOP

schilderen - behangen - beglazen - kleuradviezen - decoraties - onderhoudsschema's - klein onderhoud

DE VERFFRAAIER!

Zegt wat hij doet,
doet wat hij zegt.

Uw kostbare stolpboerderij wordt door ons deskundig en k(l)eurig verzorgd!

Kerkstraat 40
1687 AS WOGNUM
T 06 - 22 799 263

www.deverffraaiier.nl
info@vanbenschop.nl

Heeft u bouwplannen?

Bouwer van burger- en utiliteitsbouw,
restaurant, renovatie, onderhoudswerken
en projectontwikkeling.

Akerbouw b.v.
Geesterweg 6a
1911 NB Uitgeest
0251-315817

STOLP TE KOOP

Nog maar enkele decennia geleden leek het lot van de stolpboerderij vanwege de veranderende agrarische bedrijfsvoering zo goed als beslecht. Vele zijn gesloopt. De opwaardering van het platteland en toenemende belangstelling voor (regionale) cultuurhistorie betekende een ommekeer. Stolpen werden gewilde woonobjecten (en bleken daarnaast ook voor vele andere nieuwe functies bruikbaar). Een flink deel van de aanvragen voor onze advisering komt van aspirant-kopers. Makelaar Joop van Diepen is thuis in de makelaardij én in de stolp; hierbij zijn ervaringen.

Mij is gevraagd de stolp te benaderen vanuit de makelaardij. Vanuit Hoogkarspel bestrijkt ons vooral Midden- en Oostelijk West-Friesland. Van de twintig stolpen waar we de laatste drie jaar actief bij de verkoop betrokken waren, ben ik nagegaan waarom deze boerderijen te koop werden aangeboden. Bij zeven gevallen werd de stolp te groot (vaak door het klimmen der jaren van de eigenaren) en bij vier lag een overlijden aan de verkoop ten grondslag, tweemaal wilden bewoners verhuizen om activiteiten elders voort te zetten in een (nog) groter pand, in casu een rietdekkers- en een installatiebedrijf; ook scheiding noopte in enkele gevallen tot verkoop of doemden er financiële problemen. In slechts twee gevallen waren de verkopers of erfgenamen daarvan geboren in de stolp. Van agrarisch gebruik was in geen der gevallen sprake, wel ging het in zeven keren om een 'paarden-spul' en droeg de woonboerderij daarmee bij aan de 'verpaarding' van ons platteland. Zodra de perceelsoppervlakte de halve hectare overschrijdt is het aangeboden aantrekkelijk voor de paardenliefhebber. Stal en paardenbak behoren dan tot de mogelijkheden en het overige grondgebied is voor de uitloop. Het betreft in alle gevallen om particulier gebruik. Bij beroepsmatige aanwending komen allerlei milieuregels om de hoek kijken.

De ruime opstallen zijn evenwel ook zeer geschikt voor dubbele bewoning. Dat is ook drie maal gebeurd, waarbij de gemeente overigens alle medewerking verleende. In een geval is de stolp gesloopt om plaats te maken voor een woonstolp voor twee gezinnen.

Profiel

Wat is het profiel van de koper? De tijd dat de stolp massaal door randstedelingen werd gekocht ligt ver achter ons. Tien maal kwamen de kopers uit hetzelfde of het naburige dorp en vijf maal woonden de kopers ca 30 km verwijderd. De andere nieuwe boerderijbewoners kwamen van elders, maar wel uit Noord-Holland. De verkoopprijzen varieerden

van globaal vijf ton tot richting een miljoen. De ervaring leert dat de prijzen (aanmerkelijk) gematigder zijn dan in gebieden dichterbij de Randstad. Gewapend met deze wetenschap ga ik regelmatig op pad voor boerderij-taxaties of voor aankoopbegeleiding; een nieuw verschijnsel is de belangstelling van stichtingen e.d. om opvangboerderijen en zorgboerderijen- te beginnen.

Bij aspirant-huizenkopers is er een categorie die aangeeft alles te willen kopen, behalve een boerderij; dit vanwege de vermeende hoge kosten van onderhoud. Anderen gaan juist wel voor de stolp; zij gaan voor de ruimte, voor de charme van de opstallen, de idyllische uitstraling of 'het plekje'. Nostalgie en hang naar vervlogen tijden kan een rol spelen. Puttend uit een ervaring van ruim twintig jaar kan ik stolpenzoekers het volgende in overweging geven:

Nuttige tips

▲ De stolp moet uw hobby en uw trots zijn waar u veel voor over heeft. Niet alleen geld maar ook (vrije) tijd. Met gepaste trots moet u kunnen zeggen: 'Ik woon niet in een huis maar op een boerderij!'.

▲ U koopt een bedrijfspand met woonruimte er in. Deze woonruimte kunt u naar believen inbouwen, afhankelijk van uw behoefte. Heb niet de intentie het gehele pand geschikt te maken voor bewoning.

▲ Laat (grote) gedeeltes van de opstallen voor wat het is, dan ervaart u des te meer een agrarisch object te bewonen met zijn historie en culturele waarde.

▲ Laat u niet afschrikken door bouwkundige onvolkomenheden: scheuren of een bolstaande muur maken de stolp niet tot een bouwval. De vloeren en zolders zijn meestal niet waterpas en de dakvlakken zakken -na zoveel jaren- wat door. Benader zoiets positief en beschouw dit als de charme van een doorleefd bouwwerk.

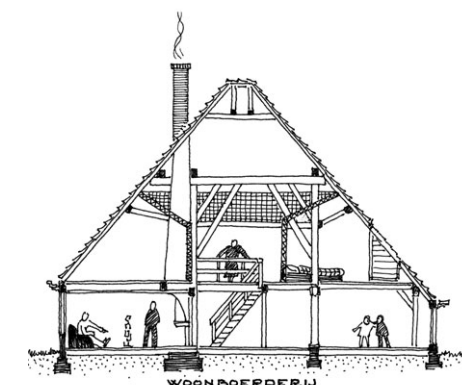

FOTO: JAN DECKWITZ

▲ Het verwijderen van de oude dakpannen, omdat deze zgn. poreus zouden zijn, ten behoeve van nieuwe, doet vaak veel afbreuk aan het aanzien van de stolp.

▲ Houtworm is niet verontrustend. De vierkantspalen worden slechts 'bewoond' aan de buitenkant. Het kernhout is veel te hard en blijft onaantast. Boktor-aantasting kan wel desastreuze gevolgen hebben.

▲ Vochtaantasting van hout is ook een bedreiging.

▲ U moet een gemakkelijke levenshouding hebben. Kraakzindelijkheid is slecht te combineren met het leven in een boerderij met zijn grote ruimtes.

▲ De stolp is vaak met riet gedekt of is rietbeschoten. Dit heeft zijn consequenties voor de opstalverzekeringspremie.

▲ Houd bij verbouwplannen de ingetogenheid van het bouwwerk in het oog. Zie het verschil tussen sierlijkheid en potsierlijkheid. Bedenk dat u - om het zwaarwichtig te zeggen - bezig bent met ons cultureel erfgoed.

▲ Het is te overwegen om de nieuwe aanwinst eerst te gaan bewonen vooraleer u met verbouwplannen begint. Allerlei 'nadelen' die u aanvankelijk signaleerde, blijken in de praktijk best mee te vallen.

▲ Gelukkig is het aantal stolpen dat na verkoop gesloopt is slechts één. De meeste kopers 'gaan er voor'. Ook als makelaar kan je je steentje bijdragen door potentiële kopers te wijzen op de mogelijkheden en ze veel achtergrond-informatie geven (cq wijzen op de Boerderijstichting voor o.a. advies op locatie). Bovendien zijn, door eigen bevoegdheid, aspirantkopers enthousiast te maken voor deze unieke agrarische bouwwerken.
Joop van Diepen - makelaar/taxateur ▲

PLANKENWANDEN

Over houtbouw gesproken: er is heel wat met hout gewerkt op het oude schiereiland Noord-Holland. Huizen en boerderijen hadden oorspronkelijk gevlochten wanden en rieten daken. Later, toen hout gezaagd kon worden, ontstonden wanden die van planken waren getimmerd. En er kwamen dakpannen op de daken. Toen nog later de muren van baksteen werden gemetseld, bleven de constructies van huizen, boerderijen en schuren grotendeels van hout.

In dit artikel is de aandacht gericht op houten wanden. Niet de schoonheid van het materiaal en de wijze van het bewerken van hout staan voorop, maar de manier waarop met houten delen, met planken dus, wanden werden gevormd. Het gaat in dit geval om de buitenkant van het bouwwerk. Er is een belangrijk woord als het gaat om houten schotten en dat is: weeg. Er bestaat een etymologisch verband met het Latijnse woord viëre, dat vlechten betekent. Een gevlochten muur werd in het Middenlands een weeg genoemd. We kennen het woord nog steeds in de term ‘getrapte weeg’. Dit is een wijze van betimmering, waarbij horizontale planken overnaads worden aangebracht, ofwel elkaar dakpansgewijs overlappen. In de 17^e eeuw vielen de delen ‘...twee duym over malkander...’, dat is ruim vijf centimeter. De aldus getimmerde wand werd weeg genoemd. Toen later zijmuren werden gemetseld noemde men die hardnekkig ‘zijtwegen’. Al eeuwenlang betekent het woord weeg dus: wand of muur.

De getrapte weeg bleef tot in de twintigste eeuw in gebruik. De delen waren vaak zo’n dertig centimeter breed en drie centimeter dik. Om de wand zo veel mogelijk tochtvrij te maken werd in het stuk waar de delen elkaar overlappen een pikdraad aangebracht. Dit is een in teer gedoopt dun touw dat met kleine spijkertjes werd vastgemaakt. De planken werden weegdelen genoemd en zo’n buitenwand heette ‘een schot van geweegde delen’.

Zijwanden van huizen, boerderijen, schuren en molens werden op een dusdanige manier gedurende een reeks van eeuwen betimmerd. Soms werd ook een voorgevel van een getrapte weeg voorzien, het meest kwam dit voor bij schuren.

Tijdens de 19^e eeuw deed rabathout zijn intrede. Onder rabat wordt verstaan: horizontaal aangebrachte planken die met messing en groef in elkaar grijpen, waarbij de aansluiting aan de messing hol geschaafd is. Een drietal tekeningetjes bij dit artikel laat zien wat met

de definitie wordt bedoeld.

Het aanbrengen van rabatdelen wordt wel rabatten genoemd. Een gerabat schot is vlakker en strakker dan een getrapte weeg, maar minder levendig. Rabat vond men deftiger. Je ziet wel eens bij een huis met een rabathouten lijstgevel (= een rechthoekige voorgevel), dat de zijgevels minder deftige getrapte wegen hebben. Om rabat nog mooier te maken werden soms de holle gedeelten van groengeschilderde planken wit geverfd. Dat gaf een pittig gezicht, vond men.

Staand hout

Voorgevels van huizen en boerderijen werden meestal beschoten met staand hout, verticale delen dus. De meest voorkomende manier van betimmering is die met vlakke delen die met messing en groef in elkaar grijpen. Vooral topgevels zijn zo gemaakt. Je had dan een mooie vlak schot waar de kozijnen en de kunstig bewerkte windveren goed bij afstaken. In het begin van de 17^e eeuw werden de planken van cannelures voorzien. Dat wil zeggen dat een reeks holle profielen in de planken werd geschaafd. Dit bevorderde de verticale werking van de gevel.

Je ziet tegenwoordig bij restauratie van huizen en schuren wel eens dat de planken met een schaaft met een bol geslepen beitel worden bewerkt. Dit wordt gedaan om gedisselde planken te imiteren. Het is wel aardig, maar soms is het oppervlak wat te heftig bewerkt, dan was de beitel te bol.

Overigens werd door vaklui een schot van verticale delen aangeduid als ‘staande weeg’. Alweer de weeg, ziet u? Een heel andere toepassing van verticaal getimmerd hout is het ‘gepotdekseld’ beschot. Bij potdekselen worden de planken in twee lagen over elkaar gespijkerd, zodanig dat de planken van de buitenste laag de tussenruimtes van de binnenste laag afdekken. Het is goed om nu even het rechter tekeningetje te bekijken in de reeks van vier manieren van betimmeren die bij dit artikel is afgebeeld. Dan is meteen duidelijk wat met potdekselen bedoeld wordt.

Gepotdekseld hout werd vaak bij de bouw van kapbergen gebruikt. De delen waren dan meestal ‘ongekantrecht’, met onbewerkte zijkanen, en liepen enigszins toe. Als de binnenste planken breed van boven begonnen en onderaan smal eindigden, werden de buitenste planken andersom vastgespijkerd. Deze methode werd ook gebruikt voor het dakbeschot van boerderijen, schuren en huizen. Het was wel goedkoper en ruwer hout, maar het was niet in het zicht.

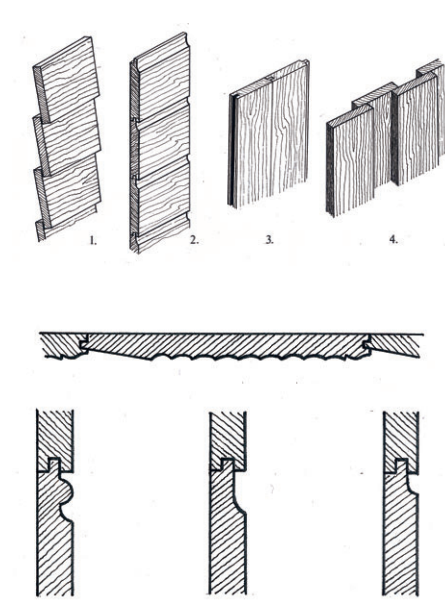
Je merkt nogal eens dat de termen gepotdekseld en geweegd door elkaar gebruikt worden. In plaats van geweegd wordt gezegd gepotdekseld. Ikzelf doe dit niet, omdat ik vind dat zoiets tot misverstanden kan leiden. Jazeker, want stel je eens voor: iemand gaat de volgende dag met vakantie. Hij belt nog even snel een aannemer op en zegt: ‘Heb jij volgende week tijd om mijn kapberg opnieuw te betimmeren?’, ‘...’ ‘Ja hoor, dat komt me wel goed uit’, antwoordt de aannemer, ‘hoe wil je het hebben?’ ‘Gepotdekseld’, zegt de vakantieganger. ‘Komt in orde’ besluit de aannemer.

Komt de man na veertien dagen terug en ziet dat de kapberg met gepotdekseld hout is betimmerd. Hij belt de aannemer en zegt: ‘Wat heb je nou gedaan, ik had toch gezegd dat hij gepotdekseld moest worden’. ‘Ja, dat klopt’, zegt de aannemer ‘dat heb ik gedaan’. Maar ik bedoelde met horizontale delen, dakpansgewijs over elkaar gespijkerd’. ‘Dat heet geweegd’, zegt de aannemer. ‘Nietwaar’, zegt de man die net terug is ‘dat heet gepotdekseld’.

U ziet het, dit is ruzie. En waarom? Juist, vanwege een misverstand. Overigens: de aannemer had gelijk.

Jan Deckwitz

(zie ook Boer&Jongens op pagina 15 van deze Nieuwsbrief) ▲

Onderlinge Verzekeringsmaatschappij De Veenhoop

Hoornseweg 2
1687 ND WOGNUM
telefoon 0229 57 22 57
www.ovmdeveenhoop.nl

Speciaal voor de brandverzekering van rietgedekte panden.
Goede voorwaarden met lage premies.

Voorbeeld: brand-/stormverzekering woonboerderij steen/riet vanaf € 1,85 %/o

voor:
nieuwbouw - verbouw
renovatie - restauratie
woningbouw
utiliteitsbouw
sportaccommodaties
interieur adviezen

**sander douda
architecten bna**

1841 gb stompetoren
noordervaart 73
tel. 072-5039847
fax 072-5039803
e-mail: post@sanderdouda.nl

TE KOOP

**Kolhorn,
Kolhornerkade 2**

Schitterend gelegen stolpboerderij met diverse schuren, paardenbak en longeerruimte met in totaal 17.27.00 ha erf en weiland. De stolp heeft een dubbel houten vierkant en een rieten kap. Het object is gelegen in de nabijheid van het mooie dorpje Kolhorn en heeft een agrarische bestemming. Wij nodigen u graag uit voor een bezichtiging! Info bij: George M. van der Velden.

Vraagprijs op aanvraag

AGRITEAM NOORD-HOLLAND

Lutkedijk 24c, 1713 KP Obdam •
Telefoon 0226-35 52 05 • E-mail: noordholland@agriteam.nl

• Agrarisch en landelijk o.g. • Onteigeningsbegeleiding
• Emigratiebegeleiding • Productierechten

www.agriteam.nl

**RIETDEKKERSBEDRIJF
J.P. Kooijman B.V.**

Ruigeweg 119 A
1751 HJ Schagerburg
Telefoon 0224 - 57 13 28, Fax 0224 - 57 31 68
Mobiel 06 - 53891849

Alphen aan den Rijn
0172 433 514

Liempde
0411 632 647

Heerhugowaard
072 574 18 56

Echt
0475 488 378

Assen
0592 359 172

Mechelen (B)
+32 (0) 15 400 113

EERSTE HULP VOOR UW STULP

'Hoe pakken we de verbouwing aan? Wat kun je doen met ruimtes als de dars, het vierkant, de vroegere stallen en de bovenverdieping? Hoe en waarmee krijg je meer daglicht? Dat zijn veel gestelde vragen die hetzij telefonisch, schriftelijk of per mail beantwoord worden maar ook door onze bouwkundig adviseur, met een advies op locatie.

Voorlichting en advisering zijn de speerpunten van onze activiteiten. Geregeld ontvangen wij vragen over allerlei zaken die met aankoop en nieuwe indeling van de stolp te maken hebben. En in het verlengde daarvan de vragen over de (degelijkheid van de) constructie, het dak, de muren en het verdere houtwerkinspectie van de bouwkundige toestand en het overleggen over haalbaarheid en wenselijkheid van de plannen van de (nieuwe of bestaande) bewoners. Zo werden de laatste vijftien jaar op deze wijze 466 adviezen op locatie uitgebracht. Hiermee helpen wij de vragenstellers op weg naar een verantwoorde restauratie of verbouwing waarbij 'behoud en ontwikkeling' samengaan: gewenste en/of noodzakelijke ingrepen terwille van de nieuwe (meestal woon-)functie met respect voor de historische kwaliteiten en de regionale bijzonderheden van de boerderij.

Advies op locatie

Met deze adviezen worden oplossingen aangedragen om geconstateerde bouwkundige problemen op te lossen (of die te voorkomen) en wordt voor specifieke zaken (houtwormbestrijding of voegwerk bijvoorbeeld) verwezen naar deskundige bedrijven. De adviezen strekken zich ook naar overheden als gemeenten: plannen tot bestemmingsverandering of het ontwerp voor nieuwbouw-woonstolpen die door onze deskundigen kunnen worden getoetst en beoordeeld. Ook op het gebied van erven en tuinen brengen wij advies uit met bijvoorbeeld het aanleveren van een eerste opzet voor de indeling van erf en tuin; de keuze van planten en (fruit-)bomen. Leden kunnen voor het speciale tarief van € 90,- (all-in) advies op locatie krijgen, ongeacht de tijdsduur ervan en ongeacht het huidige of toekomstige adres van het object.

Om een indruk te geven van de verschillende onderwerpen is hier een overzicht van de 30 verstrekte adviezen op locatie die in 2007 werden gegeven. De meeste aanvragers hadden meer dan één vraag.

21 x Algehele bouwkundige staat i.v.m. restauratie/renovatie
10 x Bouwkundige staat i.v.m. aankoop
8 x Dak (vernieuwen riet; vervanging pan nen; lekkage; dakbeschoot)

7 x (Slaap-,bad-)kamers cq indeling op verdieping
7 x Lichttoetreding (dakramen) op verdieping
6 x Vierkantsconstructie
4 x Muren (verzakking, scheurvorming)
4 x Splitsing: stolp voor twee of meer woon eenheden bruikbaar maken
3 x Houtwormbestrijding
3 x Isolatie
3 x Nieuwe bestemming voor de dorsruimte
3 x Vloeren
3 x Advies indeling erf
3 x Kleuradvies
2 x Verzoek bouwtekening ronde schoorsteen
2 x Renovatie cq wijziging gevelindeling (in oorspronkelijke staat)
2 x Fundering
2 x Nieuwbouwstolp
2 x Gang van zaken bij verbouwing
2 x Haalbaarheid restauratie
2 x Goten (bakgoten, zinken goten)
2 x Kapconstructie
2 x Verzakking gevels

1 x Bliksembeveiliging
1 x Restauratie of herbouw?
1 x 'Welke partijen inschakelen?'
1 x Optrekkend vocht
1 x Wijziging in- en uitrit
1 x Verwijdering schoorsteen
1 x Afwatering
1 x Vervanging dakkapel
1 x Herbouw na brand
1 x Restauratie bakhuis
1 x Restauratie uitbouw
1 x Bestrating

Naast deze adviezen op locatie zijn telefonisch, per mail of schriftelijk bovendien ca. 100 vragen door het secretariaat beantwoord, meestal gecombineerd met doorverwijzing naar architecten, aannemers, leveranciers, gemeenten, provincie, Rijksdienst, verschillende overige instanties en specifieke deskundigen. Zie de achterpagina voor contact over Advies op locatie. ▲

FOTO: MARCEL BURRÉ

ZONDER STOLPEN ZOU NOORD-HOLLAND NOORD-HOLLAND NIET MEER ZIJN

Van Lierop

Conserveert & Herstelt Hout | Verdrijft Vocht

45 jaar gespecialiseerd in

Houtinsectenbestrijding | Zuurstofarmeluchtmethode | Zwamsanering
Houtrestauratie | Vochtwerking | Kruipruimterenovatie | Levering van producten

www.vanlierop.nl | info@vanlierop.nl

ISO 9001, VCA*, KOMO gecertificeerd en lid NVO

H E K K E N

Geen aflevering van de rubriek Binnenkijker deze keer maar met de blik naar buiten gericht een 'Hekkenkijker'. Dit ter aanleiding van de verschijning van het nieuwe boek 'Noord-Hollandse Boerenhekken' van fotograaf/'hekkoloog' Cor van Sliedregt. Hij is al tientallen jaren verslaafd aan het houten boerenhek in het landschap, vooral dat van Noord-Holland. Speurtochten langs archieven en musea leverde hem veel historisch inzicht: schilderijen en prenten vormen een bron van documentatie. De oudste afbeelding van een boerenhek vond hij bij Hieronymus Bosch, omstreeks 1550.

Ruim 100 foto's toont hij in zijn boek met toelichtingen o.a. over de historie, de constructie

en de regionale verschillen. Het houten boerenhek is als damhek beeldbepalend in het Noord-Hollandse open weidelandschap met zijn vele sloten en dammen. Drie of vier brede horizontale planken en een diagonale met een verticale in het midden die soms bekroond met een eenvoudige, boerse versie van een Lodewijk-motief. De vaak zwartgeteerde, hekken vormen als het ware deuren in het land.

Maar ze verdwijnen langzamerhand. Tussen Oosthuizen en Edam, aan de kant van Midde- lie bijvoorbeeld, stonden er tien jaar geleden nog zo'n 50, aan de kop van de smalle veenweidepercelen. Meer dan veertig ervan zijn inmiddels vervangen door iele hekken van ge-

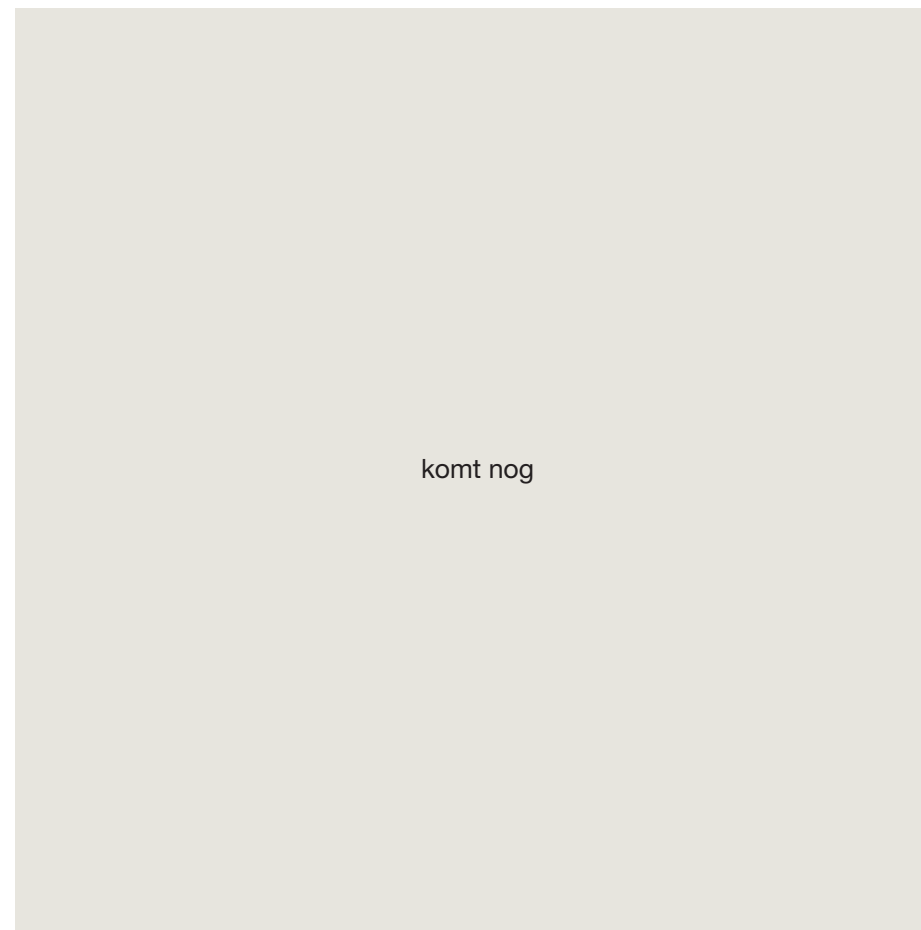
galvaniseerde buizenframes.

Cor van Sliedregt toont t/m 20 april ook zijn foto's van boerenhekken in Galerie Zinc (Dorpsstraat 2a, Bergen; do t/m 20 12-17 uur). Er is ook werk van Han Mes, Co van Assema, Jan Groenhart en Jan Giling met het boerenhek in het landschap als onderwerp. Binnenkort wordt i.s.m. galerie Zinc en Landschap Noord-Holland een actie gestart met foto-kaarten van boerenhekken.

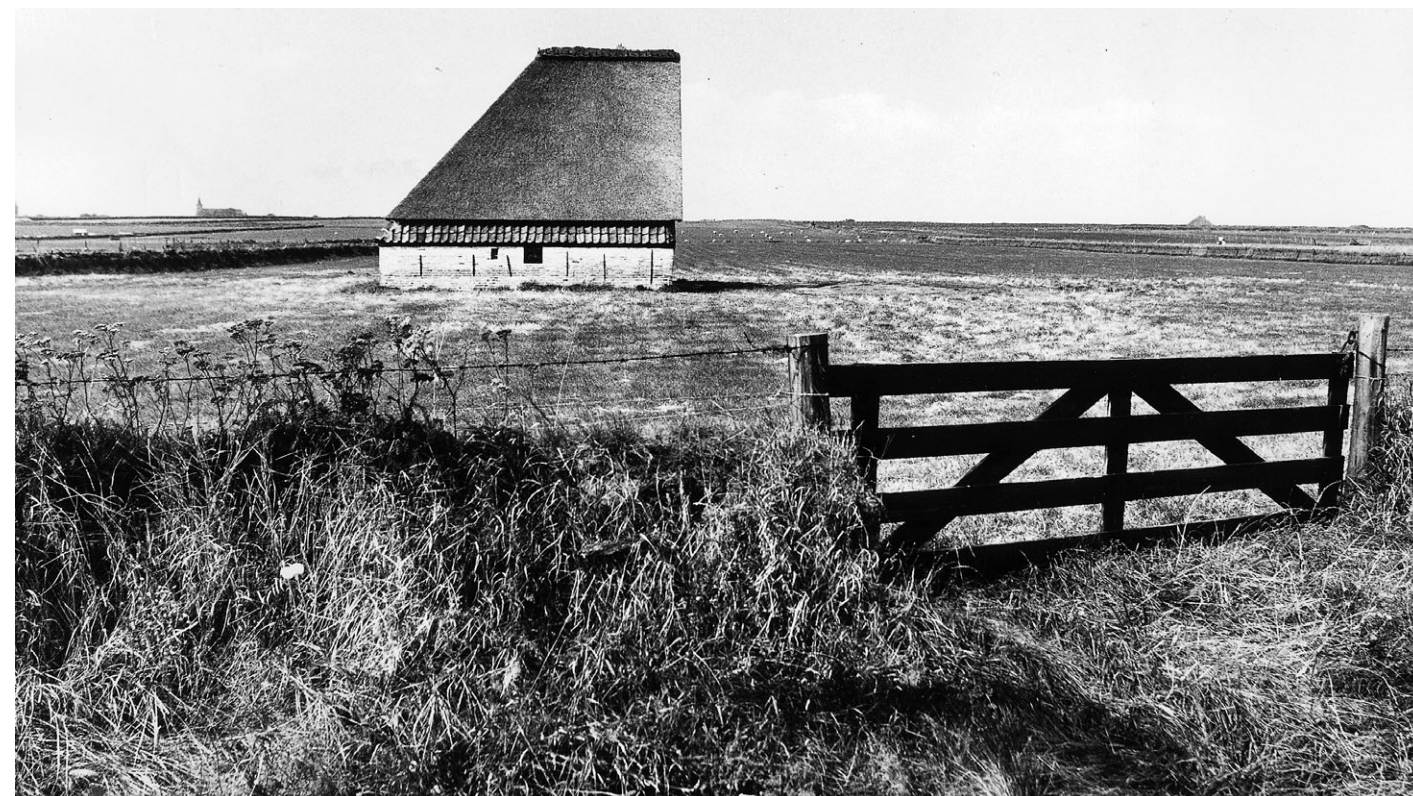
Het boek is een uitgave van Stichting Uitgeverij Noord-Holland, bevat 100 pagina's en is voor € 17,50 verkrijgbaar in de boekhandel of bij ons secretariaat met een toezending zonder portokosten: een bestelbon staat op pagina 13 in deze Nieuwsbrief. ▲

k i j k e r

komt nog

Houtaantasting?

**HOUTWORM
BOKTOR
BONTEKNAAGKEVER**

ATTACK®
DIERPLAAGBESTRIJDING

EFFECTIEVE BESTRIJDING MET GARANTIE • ISO 9001:2000 GECERTIFICEERD
40 JAAR GESPECIALISEERD IN HET BESTRIJDEN VAN HOUTAANTASTERS, ZWAMMEN EN VOGELWERING

BEL GRATIS NOORD-HOLLAND: 0800-0242000

WWW.ATTACK.NL • VCA-GECERTIFICEERD • WWW.ATTACK.NL

KWANTES MAKELAARDIJ CV
DE SLEUTEL TOT AGRARISCH BEZIT

- Aan- en verkoop van bedrijven en land
- Aan- en verkoop buitengewoon en particulier onroerend goed
- Onteigening
- Pachtzaken
- Melkquotum
- Agrarische taxaties
- Financierings- en verbouwingstaxaties
- Advies en begeleiding bij emigratie (Interfarms Emigratieservice)
- Specialist in Buiten Wonen

Bezoek ook onze site www.kwantesmakelaardij.nl voor ons volledige aanbod.

Middenweg 9 • Andijk • (0228) 59 22 44 • www.kwantesmakelaardij.nl

DEELNEMER INTERFARMS EMIGRATIESERVICE

Leven van de wind Molens in Noord-Holland

IN DIT NIEUWE NOORD-HOLLANDS MOLENBOEK
WORDEN ALLE 158 MOLENS BESCHREVEN.

PRIJS 35.00

ISBN 987-9078381-14-3

STICHTING UITGEVERIJ NOORD-HOLLAND
INFO@UITGEVERIJ-NOORD-HOLLAND.NL
WWW.UITGEVERIJ-NOORD-HOLLAND.NL

NIEUWE UITGAVE VAN

de stolp te kijk

J.J. SCHILSTRA L. BRANDTS BUYS C. DE JONG

PRIJS 19.50

ISBN 90-71123-78-2

STICHTING UITGEVERIJ NOORD-HOLLAND
INFO@UITGEVERIJ-NOORD-HOLLAND.NL
WWW.UITGEVERIJ-NOORD-HOLLAND.NL

Uw bijzondere STOLPWONING goed verzekeren?

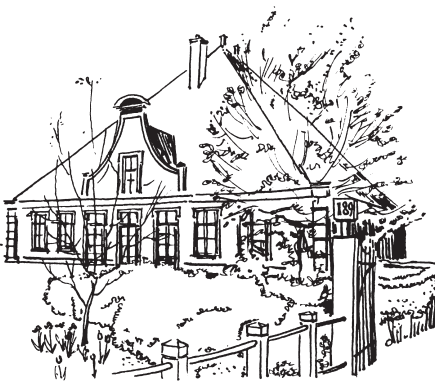
Dan kiest u voor de stolpwoningverzekering van Wederkerige Verzekeringen. Compleet met vele extra's zoals een gratis controle van uw brandblussers en bliksemafleiders. En, een gratis waardebeoordeling, waardoor u garantie tegen onderverzekering hebt. Nieuwsgierig geworden?

Neem dan contact op met
Wederkerige Verzekeringen.

WEDERKERIGE
verzekeringen

Uw stolpwoningverzekering sluit u af bij Wederkerige Verzekeringen
Maelsonstraat 6 in Hoorn, telefoon 0229 25 93 31.

*Voor verantwoord
tweede gebruik
van uw stolp*

Architektenburo Cornelis de Jong bna vof

Middenweg 189, 1462 HM Middenbeemster
telefoon 0299 681407, fax 0299 683473
e-mail abcdj@xs4all.nl, website www.abcdj.nl

BOER&JONGENS

In de rubriek Boer&Jongens nemen wij u mee naar het rijk gevulde foto-archief van de bekende Noord-Holland-fotograaf Wijnand Jongens. Behalve op het polderland richtte Jongens zijn lens op het boerenleven, het leven dat verdween. De boer, de stolpboerderij en zijn omgeving, maar ook interieurs en details. Jongens legde vanaf omstreeks 1960 vele kenmerkende aspecten vast. Hier de eerste foto van het voor 2008 gekozen thema: plankenwanden.

Een 'getrapte weeg' ofwel geweegd schot en soms kortweg weeg genoemd, bestaat altijd uit houten delen. De hechting waar het schot aan bevestigd wordt, bestaat uit een skelet van vooral staande houten balkjes, dikwijls met schuin ingezaagde inkepingen. Zo'n geweegd schot ontstaat net zoals bij het aanbrengen van dakpannen: onderaan beginnen en dan naar boven toewerken. De delen van de weeg - weegdelen - werden voorheen vooral geteerd zoals op de foto is te zien: de stolp (anno 1885?) op Hoogedijk 2 in dijkdorp Katwoude in Waterland. Tegenwoordig worden de delen meestal geveerd. De houten stal- en darsweeg kwam bij de vroegstgebouwde stolpboerderijen algemeen voor en ook bij de Waterlandse en Zaanse hooihuizen met aankapping en schuren. En ook in de onderbouw cq de woning van wind-

FOTO: WIJNAND JONGENS

watermolens in polders als de Schermer en de Zijpe.. De houten weeg is op veel plaatsen in de regio's Waterland en de Zaanstreek te zien (met name bij de houten huizen op Marken,

in Broek in Waterland, Watergang, Jisp en de Rijkp). Ook bij vele stolpen in Twisk bijvoorbeeld en bovendien in de openluchtmusea Zaanse Schans en Zuiderzeemuseum. ▲

TE KOOP

3 paar hardhouten zonnoweringsluiken.
Maten 66 cm breed en 189 cm hoog.
Vraagprijs € 250,- per paar
-zo goed als nieuw/zien is kopen-

Bedstee-schuifdeurtjes (175 jaar oud)
Amerikaans grenen.
4 van 67 cm breed en 189 cm hoog
1 van 46,5 cm breed en 189 cm hoog
1 van 88 cm breed en 189 cm hoog.
Alles in 1 koop: € 400,-.

Te bevragen bij G.T.M. de Boer, Oosterblokker
37, 1696 BB Oosterblokker
t:0229-26 21 26/06-21 853 833 f:0229- 26 43 43.

stolpenwinkel BESTELBON

Naam: _____

Adres: _____

Postcode en woonplaats: _____

Ik bestel hierbij: (alle bestellingen inclusief verzendkosten)

- ... ex. handreiking Vierkant achter de stolp à € 7,-
- ... ex. boek De Stolp te Kijk à € 19,50
- ... ex. boekje 'Boerenerven in West-Friesland' à € 13,50
- ... ex. boek 'Ruim Zicht' à € 18,50
- ... ex. boek Landelijke bouwkunst in Hollands Noorderkwartier à € 65,-
- ... ex. Het Noord-Hollandse boerenhek à € 17,50
- ... ex. Fietskaart Beemster-De Rijkp-Zeevang à € 2,50
- ... ex. videoband Stolp in Zicht à € 16,-
- ... ex. dvd Stolp in Zicht à € 24,-

Uw bestelling wordt zo snel mogelijk uitgevoerd, echter kunnen wij geen vastgestelde levertijd garanderen.

Uitknippen en in een gefrankeerde envelop opsturen naar:
Secretariaat Boerderijstichting Noord-Holland, Schapenlaan 20, 1862 PW Bergen.
Per fax bestellen: 072- 581 68 87; per e-mail: stolpen@xs4all.nl

*Sinds 1924 een
begrip in de regio*

S I J M

RIETDEKKERSBEDRIJF

*Bezoek onze
nieuwe website*

DORPSTRAAT 179 1689 GB ZWAAG
TELEFOON: 0229 - 262140 FAX: 0229 - 581108
rietdekkersbedrijfsijm@quicknet.nl www.rietdekkersbedrijfsijm.nl

**PRONK BOUWT
MET MEERWAARDE**

PRONK BOUWBEDRIJF BV

nieuwbouw verbouw restauratie onderhoud

Elckwijkstraat 2, postbus 28, 1749 ZG Wammenhizen
Telefoon (0226) 361374 fax (0226) 392032

E-mail: info@pronkbouw.nl, website: www.pronkbouw.nl

Frans Commandeur
Tuintontwerpen

**Gespecialiseerd in
ontwerp en aanleg
van boerenerven**

Bernhardstraat 23, 1616 BH Hoogkarspel
tel: 0228-567263, fax: 0228-567283
mobiel: 06-51207915, info@franscommandeur.nl
www.franscommandeur.nl

Stijlvolle klasse

HANG- EN SLUITWERK
WEIJNTJES
EXCLUSIEF UIT VOORRAAD

Amsterdam Z.O. - Amsterdam Centrum
Utrecht - Den Bosch - Bussum
www.weijntjes.nl - Centraal tel.: 020 - 3113646

MR. PIETER LOOPUYT - STOLPENKONING VAN HET KOEGRAS

In Nieuwsbrief nr. 48 van maart/april 2007 stond als Kiek 4 van de Wie-weet-waar-stolp-rubriek een foto van een gigantische stolp-boerderij met een dak van golfplaten. Het ging om de 'Pieter's Hoeve' bij Julianadorp in de polder Het Koegras. Die naam is hoogstwaarschijnlijk ontleend aan Pieter Loopuyt, de man die Het Koegras tot bloei heeft gebracht.

Pieter Loopuyt (1791-1872) was afkomstig uit Schiedam. Zijn familie had fortuin gemaakt in de jeneverstokerij. Pieter vermeerderde het kapitaal en stichtte de bankiersfirma P. Loopuyt en Co. Zijn dochter Johanna Elizabeth huwde jhr. mr. Cornelis van Foreest van het landgoed Nijenburg in Heiloo. Zo kwam er een connectie met Noord-Holland tot stand. Pieter en Cornelis behoorden tot de gangmakers van de bedijking van de Anna Paulowna-polder in de jaren 1844-1847. Maar daar bleef het niet bij. De puissant rijke Pieter zocht naar nog meer investeringsmogelijkheden en in 1849 diende zich een mooie kans aan: Het Koegras.

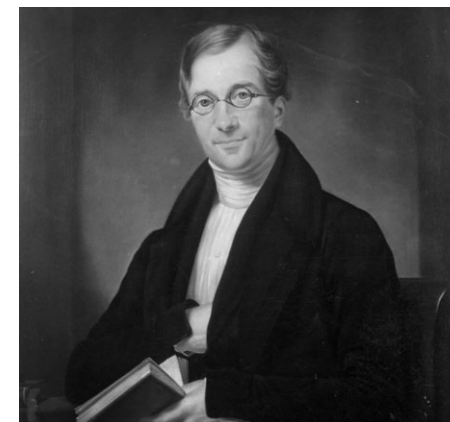
Polder te koop

De zand- en slikgronden van Het Koegras bezuiden Den Helder waren bedijkt ten tijde van de aanleg van het Noordhollands Kanaal in 1817. De hele bijna 4.000 ha. metende nieuwe polder werd beheerd door Domeinen, die het land verpachtte en daartoe ook 25 boerderijen liet bouwen. De altijd om geld verlegen over-

heid besloot in 1849 het hele Koegras te verkopen. Pieter Loopuyt was geïnteresseerd en stuurde in oktober twee deskundigen naar de polder om te bekijken hoe de landbouw er voor stond. Beide heren constateerden dat er het nodige in Het Koegras moest gebeuren. Bij elkaar bracht de polder toen 28.000 gulden per jaar aan pachten op, maar er kon zeker meer uitgehaald worden. Kortom, Het Koegras bood mogelijkheden. Vervolgens kocht schoonzoon Cornelis van Foreest op de veiling gehouden in Alkmaar op 6 november 1849 namens zijn schoonvader Het Koegras voor de somma van bijna 690.000 gulden. Pieter en Cornelis begonnen daarna direct met een groot programma om de polder verder te ontwikkelen.

25 nieuwe stolpen

De werkzaamheden gingen in de lente van 1850 van start. Er werden vier nieuwe grote vaarten in de polder gegraven, vanuit het Noordhollands Kanaal toegankelijk via twee nieuwe schutsluisjes. Langs de vaarten kwamen brede wegen en ook werd de hele verkaveling van de polder aangepast. Bovendien stampten beide heren een hele serie nieuwe pachtstolpen uit de grond. Op 25 februari 1850 werd in de herberg 'De Roode Leeuw' in Alkmaar de bouw van 15 kapitale stolpen aanbesteed, zeven stuks met stalling voor 32 koeien en acht met idem voor 28 koeien. De bestekken zijn bewaard gebleven en daar ko-

Portret Mr. Pieter Loopuyt

men we in een volgende Nieuwsbrief op terug. Voor nu volstaat de mededeling dat de klus werd aangenomen door Cornelis Kater uit Monnickendam voor bijna 68.000 gulden. Tegen 1860 had Loopuyt er nog eens 10 stolpen bij laten bouwen. Door zijn kapitaalinjectie groeide Het Koegras in korte tijd uit tot een bloeiend landbouwgebied. Pieter Loopuyt overleed in 1872 waarna Het Koegras onder zijn acht kinderen werd verdeeld. De familie bleef nog lang zeer belangrijk in de polder. Het was bijvoorbeeld een kleinzoon die als projectontwikkelaar avant la lettre in 1906 het initiatief nam tot de stichting van het huidige Julianadorp. Maar ondanks dat feit blijft Pieter Loopuyt voor altijd de ongekroonde stolpenkoning van Het Koegras. ▲

VIERKANT

Stolpen worden gesloopt, soms onvermijdelijk vanwege dorps- en stadsuitbreiding en/of infrastructuur, soms onterecht voor nieuwbouw van landhuizen of appartementencomplexen met de schijnreden van bouwvalligheid van de bedreigde stolp. Negentig procent van de stolpen is niet beschermd en bij afwezigheid van toe te passen beleid kunnen gemeenten een sloopvergunning voor die categorie niet gemakkelijk weigeren. In ons rapport 'Vierkant achter de stolp' wijzen wij gemeenten er op creatief om te gaan met al of niet aan te brengen beleidsinstrumenten (bestemmingsplannen, welstandsnota's, gemeentelijke monumentenverordeningen enz) en die aan te wenden ter voorkoming van sloop. Die in al te veel gevallen al onnodige kaalslag en vermindering van landschap en dorpsbeeld tot gevolg heeft gehad.

Oud vierkant opnieuw gebruiken!

Bij sloop komt het regelmatig voor dat de afgebroken vierkantsconstructie in de open haard verdwijnt of misschien nog wordt hergebruikt na bewerking met de schaafmachine. Maar de constructie is, op een andere plek,

FOTO: MART GROENTJES

FOTO: BOERDERIJEN BEELDBANK

Een dakspiegel van pannen op pannen. Sint Maarten.

STOLPEN IN HET NIEUWS

UIT HET NOORDHOLLANDS DAGBLAD, VERZAMELD DOOR ED DEKKER, JOURNALIST.

Een mooie zeven als culinair rapportcijfer Voor 'boerderij-restaurant' De Bokkesprong in **Groet**. Met als dessert in de stolp 'tarte Tatin', geserveerd met stevige boerenjongens.

Een vrijwel gloednieuwe stolp in, als het even kon, originele vorm en kleur. Dus keerden in **Oostwoud** het oude, West-Friese donker-groen, de rouw- en trouwdeur en de zonnerakken terug.

Vier staanders van elk 500 kilo zijn nodig voor het vervaardigen van een nieuw vierkant voor de reconstructie van een stolp in **Purmerland**. De eikenhouten draagconstructie is 7 m hoog.

'De Romslop' is niet meer. Op in vlammen, schuurstolp en voorhuis met deze naam in **Heerhugowaard**. Al eerder waren agrarische bestemming en de ruimte rondom verdwenen.

Een authentieke en een nieuwerwetse pronkstolp zijn afgebeeld op de nieuwe ambtsketen voor de burgemeester van **Zijpe**. De schakels drukken allerlei karakteristieken van de polder uit.

Een stolp in 't **Veld** is het decor van de tv-serie 'We gaan nog niet naar huis'. Het kwam de Avro prachtig uit dat de nieuwe eigenaren nog geen tijd vonden voor een grondige verbouwing.

Een boete van 4000 euro voor een eigenaar uit **Zwaag**. Door zijn schuld stortte tijdens werkzaamheden een stolp in, een gemeentelijk monument. Opzettelijke vernieling werd niet bewezen geacht.

Een zorgcentrum in **Abbekerk** op de plek van een stolp. Het voorhuis, rijk aan ornamenten, blijft behouden. De versieringen zijn vol symboliek en wijzen op de oogst, visvangst, jacht en muziek.

Een stolp in **Eenigenburg** is woon- en werkruimte voor een goudsmid. In het ruime atelier ontstaan sieraden die je eenvoudig en strak kan noemen. Ze verkoopt alleen eigen ontwerpen.

Stichting Woonvoorzieningen Lichamelijk Gehandicapten te Purmerend wil in

Purmerland een vervallen stolp inrichten als zorgboerderij. Met dertien wooneenheden. Compleet met lift.

De sloop van een stolp in **Edam** is de aanzet voor de oprichting van stichting 'Tussen Fort en Sluis'. Deze stichting maakt zich in Edam sterk voor het beschermen van cultureel erfgoed.

Nieuw in **Zuiderwoude**: naast een stolp staat een Eco-Combistal. Dit stalsysteem levert vooral ruige mest, weinig drijfmest. De koeien lopen op een betonnen vloer, het jongvee ligt op stro.

Een bijna 200 jaar oude stolp in **Oterleek** is kansloos in een zee van vuur. Ingestorte muren en verkoolde resten zijn trieste overblijfselen. Een boerderij aan de overkant bleef gespaard.

Mensen met chronisch psychosen en schizofrenie krijgen een plek in een stolp te Enkhui-zen. Daar komen twaalf personen die wonen in een psychiatrisch ziekenhuis. ▲

OPROEP

Wij roepen onze relaties en Vrienden op ons te melden als bekend is dat er een stolp wordt gesloopt. Er is dan te onderzoeken of het afkomend materiaal bij plannen tot her- of nieuwbouw van een stolp is te herplaatsen.

Dat zal niet altijd eenvoudig zijn -vraag en aanbod lopen lang niet altijd parallel-, maar gezien de ervaringen van met name onze architect-bestuursleden beslist de moeite waard. Voorbeelden zijn er van prima gelukte herplaatsingen. Het vierkant vormt het hart van onze stolp! ▲

STOLPEN CURIOSA

Een nieuwe fotorubriek met de stolp in een niet-alledaagse vorm. Met onze Boerderijen Beeldbank blijkt dat je stolpen aantreft met een opvallende gedaanteverandering. Mooi of lelijk doet even niet terzake: het is bovenal opvallend curieus. ▲

Nieuwsbrief nr. 51 van de Boerderijenstichting Noord-Holland 'Vrienden van de stolp', december 2007.

Secretariaat: Schapenlaan 20, 1862 PW Bergen, telefoon 072 - 581 68 88 (ma t/m vr 10 - 12.30 uur), fax 072 - 581 68 87 e-mail: stolpen@xs4all.nl website: www.boerderijenstichting.nl

Giro 338181 t.g.v. Boerderijenstichting Noord-Holland, Bergen NH.

Redactie: Mart Groentjes en Willem Messchaert

Grafische verzorging en advertenties: Carla Buijsman, ipsis b.v., Zwaag (0229 - 27 27 00)

Druk: Meco Offset, Zwaag

Oplage: 2.100 exemplaren

De nieuwsbrief verschijnt 4 maal per jaar.

ISSN 1566-8843

Het bestuur van de Boerderijenstichting Noord-Holland 'Vrienden van de stolp':

Evert Vermeer (voorzitter)
Larixplantsoen 15, 1702 XG Heerhugowaard

Mart Groentjes (secretaris)
Schapenlaan 20, 1862 PW Bergen

Evert Barendrecht (penningmeester)
Jan Greshoffstraat 20, 1822 JC Alkmaar

Willem Messchaert (perscontacten, vierkantdeling) Stierop 1, 1911 NG Uitgeest

Albert Bolt, Rijsenhout
Katja Bossaers, Westbeemster
Joop van Diepen, Oosterblokker
Sander Douma, Schermerhorn
Maarten Koning, De Goorn
Wim Schermerhorn, Grootchermer
Piet Verhoeven, Heerhugowaard
Noud de Vreeze, Alkmaar
Anneke Zandt, Twisk

De adviseringscommissie:

Sander Douma, Esther de Winter (boerenerven) en ing. Pieter J. Pret (secretaris).

Advisering

Het is voor leden mogelijk adviezen m.b.t. constructief-technische cq esthetische aspecten en onderwerpen over boerenerven 'op locatie' te verstrekken. Voor een dergelijk advies wordt een bijdrage van € 90,- (all-in) in rekening gebracht.

Verzoeken om advies te richten aan de secretaris van de adviseringscommissie: ing. Pieter J. Pret, Kanaaldijk 142, 1831 BA Koedijk. Telefonisch dagelijks bereikbaar van 10 - 16 uur: 072 - 562 47 05. Voor boerenerven: secretariaat.

Te weten

- Lidmaatschap van de Vrienden van de stolp is € 15,- per jaar (meer mag).
- Geef tijdig eventuele adreswijziging door!